

Protokół
z posiedzenia plenarnego Rady Dialogu Społecznego
z dnia 9 września 2024 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”, sala A.

Spotkanie prowadziła Pani Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W spotkaniu uczestniczyli: Pani Agnieszka Lenartowicz-Łysik, Przedstawicielka Prezydenta RP; Pani Marzena Okła-Drewnowicz, Ministra ds. Polityki Senioralnej; Pani Katarzyna Kotula, Ministra ds. Równości; Pan Andrzej Domański, Minister Finansów; Pani Hanna Majszczyk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów; Pan Piotr Malepszak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury; Pan Jerzy Szafranowicz, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia; Pan Jacek Bartmiński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych; Pan Konrad Wojnarowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej; Pani Grażyna Wereszczyńska, Zastępca Dyrektora Biura Dialogu, Samorządu i Rozwoju w Kancelarii Prezydenta RP, Pan Marcin Stanecki, Główny Inspektor Pracy; członkowie Rady Dialogu Społecznego, Sekretarze Prezydium RDS oraz zaproszeni goście.

Porządek obrad obejmował:

1. Głosowanie nad projektem Uchwały nr 70 Rady Dialogu Społecznego *w sprawie zmiany Uchwały Nr 29 w sprawie zatwierdzenia liczby przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców w składzie Rady Dialogu Społecznego.*
2. Informacja Ministerstwa Finansów na temat projektu ustawy budżetowej na rok 2025 oraz projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2025.
3. Sytuacja w Spółce PKP CARGO - dyskusja.
4. Sprawy różne.

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego, powitała uczestników posiedzenia plenarnego i przedstawiła porządek obrad.

Strony nie zgłosiły uwag do przedstawionego porządku obrad.

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego, poinformowała o wniosku OPZZ dotyczącym sytuacji Poczty Polskiej S.A. i wskazała, że w ocenie Prezydium Rady Dialogu Społecznego, kwestia ta jest na tyle istotna, że jej omówienie wymaga wyasygnowania większej ilości czasu. Powiedziała, że przyszłe posiedzenie plenarne odbędzie się 21 października, o godzinie 15:00.

Ad 1

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego, zarządziła przeprowadzenie głosowania nad *Uchwałą nr 70 Rady Dialogu Społecznego w sprawie zmiany Uchwały Nr 29 w sprawie zatwierdzenia liczby przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców w składzie Rady Dialogu Społecznego.*

Przebieg głosowania

Strona	Głos „za”	Głos „wstrzymujący”	Głos „przeciw”
Pracowników	18		
Pracodawców	18		
Rządowa	3		

Uchwała nr 70 Rady Dialogu Społecznego z dnia 9 września 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 29 w sprawie zatwierdzenia liczby przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców w składzie Rady Dialogu Społecznego, została przyjęta.

Ad 2

Andrzej Domański, Minister Finansów, przedstawił projekt ustawy budżetowej na 2025 rok. Powiedział o kierunkowej zmianie w tworzeniu budżetu państwa względem lat poprzednich, mającej na celu poprawę transparentności oraz przywracaniu właściwej roli i wagi ustawy budżetowej. Zwrócił uwagę również na plany poprawy transparentności finansów publicznych. Wskazał na rozszerzenie

uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej o załącznik zawierający plany finansowe funduszy BGK i powiedział o dużej wadze przykładanej do terminowości publikowania danych z bieżącego wykonania budżetu państwa. Powiedział o pracach związanych z utworzeniem organu Rady Fiskalnej mającej na celu sprawowanie lepszej kontroli nad budżetem państwa. Powiedział o założeniach wzrostu poziomu Produktu Krajowego Brutto w 2024 r. o 3,1%, a w 2025 r. o 3,9%. Jako główne czynniki wzrostu gospodarczego nakreślił wzrost inwestycji militarnych oraz zwiększony napływ środków z Krajowego Planu Odbudowy. Prognozował wzrost inwestycji prywatnych i publicznych o 6,4% oraz powiedział o obniżkach stóp procentowych. Wskazał, że wzrost gospodarczy Polski jest najwyższy na tle całej Unii Europejskiej, jednakże nakreślił potrzebę poprawy struktury wzrostu gospodarczego. Powiedział, że utrzymanie inwestycji jest ściśle powiązane z utrzymaniem wzrostu gospodarczego. Wskazał, że wskaźnik inflacji plasuje się na dużo niższym poziomie niż w latach 2022/2023 - w 2024 r. wyniesie on 3,7%; a w 2025 r. 5%. Prognozował wartość inflacji w 2026 oraz 2027 roku na poziomie odpowiednio 3,1% i 2,6%. Powiedział, że niższy poziom inflacji ma wpływ na realną dynamikę wynagrodzeń. Odnosząc się do rynku pracy, powiedział o wzroście przeciętnego wynagrodzenia w wymiarze 9,1% i zaznaczył, że jest to najwyższy wzrost w okresie XXI wieku. Jako czynniki wzrostu ujął między innymi 20% podwyżkę w wynagrodzeń pracowników sektora budżetowego i wskazał, że biorąc pod uwagę korekcję o wartość inflacji, wynagrodzenia nie osiągnęły wcześniej takiego tempa wzrostu jak w 2024 roku. Powiedział o zauważalnym wzroście wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw oraz przypomniał 33% wzrost wynagrodzeń nauczycieli początkujących oraz 30% wzrost wynagrodzeń dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych. Prognozował trend wzrostowy wynagrodzeń w 2025 roku i wskazał, że wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej wyniesie 7,1%, czyli o 2,1 p.p. wyżej niż prognozowany wskaźnik inflacji. Poinformował, że bezrobocie rejestrowane na koniec lipca 2024 r. wyniosło 5% i przypomniał powrót unijnej polityki budżetowej do wcześniejszych zasad. Wskazał, że decyzja o objęciu Polski procedurą nadmiernego deficytu została podjęta na podstawie wykonania wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 roku, kiedy to deficyt wyniósł 5,1%. Powiedział, że w okresie jesiennym Unia Europejska przedstawi projekt rozwiązań dla państw objętych procedurą nadmiernego deficytu. Zaznaczył, że dochody państwa wyniosą 632,6 mld zł, z czego dochody podatkowe to 570,5 mld zł. Szacował wydatki budżetowe na poziomie 921 mld zł i powiedział, że założenia budżetowe powstały przy uwzględnieniu reformy finansów jednostek samorządu terytorialnego. Powiedział o zwiększeniu dochodów JST w przyszłym roku prawie o 25 mld zł, a na przestrzeni 10 lat, kwota ta wyniesie 345 mld zł. Powiedział o zabezpieczeniu w budżecie środków na kontynuację dotychczasowych zobowiązań oraz na realizację nowych działań i wykup długu z Polskiego Funduszu Rozwoju oraz Funduszu Przeciwdziałania Covid. Zaznaczył, że wykup długu obciąży budżet na ponad 63 mld zł i powiedział o wyasygnowaniu stosownych kwot na zaspokojenie potrzeb sektora zdrowia oraz sektora obronnego. Zapewnił o dalszym finansowaniu programów socjalno-gospodarczych jak np. 800+, „aktywny rodzic”, 13. i 14. emerytura. Zaznaczył, że koszty obsługi długu publicznego wzrosną o 9 mld zł. oraz że łączny koszt obsługi będzie wynosił mniej niż wartość 2%

PKB. Powiedział, że deficyt budżetu państwa wyniesie około 289 mld zł i motywował to zmianami dochodów JST.

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego powiedziała, że członkowie RDS otrzymali projekt ustawy budżetowej na rok 2025 w dniu 30 sierpnia br., natomiast w dniu 2 września br., strona rządowa przekazała projekt ustawy o budżecie. Przypomniała terminy ustawowe, związane z przekazywaniem opinii do projektu budżetu państwa i podziękowała Panu Andrzejowi Domańskiemu, Ministrowi Finansów za uwzględnienie rekordowych środków w budżecie państwa na politykę społeczną. Powiedziała, że wzrost wydatków wynika w szczególności z realizacji nowych zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka „Aktywny Rodzic”, a także wyższych wydatków na zasiłki macierzyńskie (w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), kosztów Funduszu Solidarnościowego i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz ustawy o świadczeniu wspierającym. Podziękowała w szczególności za dostrzeżenie potrzeby inwestycji w społeczeństwo.

Mariusz Zielonka, Konfederacja Lewiatan, pozytywnie ustosunkował się do projektu ustawy budżetowej na rok 2025 ze względu na zwiększoną transparentność dokumentu, w porównaniu do projektu budżetu na rok 2024. Pozytywnie odniósł się do wycofywania środków z funduszy pozabudżetowych i powiedział o rekordowym poziomie deficytu w wymiarze 7,3%. Podniósł zagadnienie wydatków na zbrojenia i zapytał o podwyższanie prognozy inflacji do 5%, przy jednoczesnym obniżaniu stóp procentowych. Wskazał, że będzie się to wiązało z postulatami strony związkowej i podwójną waloryzacją wynagrodzenia minimalnego

Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan, powiedział o niepokojącym wpływie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę na środowisko przedsiębiorców. Wskazał, że projektowane rozwiązania mogą nieść za sobą negatywny wpływ na procesy gospodarcze i powiedział, że zbyt duży wzrost wynagrodzeń będzie się wiązał z koniecznością przeprowadzania zwolnień grupowych. Przypomniał trudną sytuację Sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw na ścianie wschodniej oraz zwrócił uwagę na wycofywanie procesów produkcyjnych z terenów Polski.

Sławomir Broniarz, OPZZ, zwrócił uwagę na sytuację nauczycieli oraz wskazał, że na komponent obronności państwa składa się również edukacja. Powiedział o istotnym rozwarstwieniu wynagrodzeń pracowników posiadających podobne kwalifikacje i wskazał na rozporządzenie o wynagrodzeniach pracowników sektora Jednostek Samorządu Terytorialnego. Zwrócił uwagę, że po wejściu w życie 5% podwyżek wynagrodzeń, nauczyciel, który ukończył Uniwersytet Warszawski będzie osiągał niższe dochody niż pomocnik nauczyciela. Powiedział o demotywowującym aspekcie osiągania wyższych zarobków przez osoby z wykształceniem podstawowym w stosunku do dyplomowanych pedagogów.

Elżbieta Aleksandrowicz, OPZZ, negatywnie odniosła się do wzrostu wskaźnika wynagrodzeń pracowników sektora państwowej sfery budżetowej w wymiarze 5% i postulowała o jego zwiększenie. Zwróciła uwagę na spłaszczanie wynagrodzeń i pogłębiającą się, trudną sytuację pracowników sektora publicznego. Podniosła zagadnienie odchodzenia pracowników z państwowej sfery budżetowej do sektora prywatnego i nakreśliła ryzyko eskalacji problemów.

Szymon Witkowski, Pracodawcy RP, pozytywnie ustosunkował się do wcześniejszych głosów dotyczących wynagrodzeń pracowników państwowej sfery budżetowej i wskazał na ryzyko pogorszenia się jakości usług publicznych. Wyraził wątpliwość wobec zrealizowania budżetu państwa w kształcie zaproponowanym w projekcie. Wyraził sceptycyzm wobec wzrostu akcyzy o 8 mld zł i powiedział o ryzyku rozszerzenia się szarej strefy, co będzie skutkowało spadkami wpływów budżetowych ze sprzedaży. Powiedział, że ustanawianie wskaźnika inflacji na poziomie 5%, przy jednoczesnym obniżaniu stóp procentowych wysyła odbiorcy sprzeczne sygnały i nakreślił rozbieżności prognozowanego w ustawie budżetowej poziomu PKB na przyszły rok w stosunku do prognoz OECD. Powiedział o istnieniu ponad 20 funduszy w ramach Banku Gospodarstwa Krajowego, których wydatki mają wynieść ponad 184 mld zł.

Jan Polaczek, FZZ, podziękował stronie rządowej za ustosunkowanie się do wcześniejszych pytań FZZ. Negatywnie odniósł się do wartości wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wymiarze 5%, zwłaszcza w świetle prognozowanego wskaźnika inflacji. Podkreślił pogarszającą się sytuację pracowników państwowej sfery budżetowej i pozytywnie ustosunkował się do zwiększenia transparentności projektu ustawy budżetowej na 2025 rok. Zapytał o fundusze ulokowane poza budżetem państwa i wyraził sceptycyzm wobec prognozowanego wzrostu PKB.

Marcin Kolasa, FZZ, pozytywnie ustosunkował się do zwiększania nakładów dotyczących obronności, jednakże krytycznie ustosunkował się do środków przeznaczonych na służby podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Prognozował obniżenie jakości funkcjonowania służb i zaapelował do Ministra Finansów o interwencję.

Jakub Bińkowski, ZPP, zwrócił uwagę na wymagający charakter budżetu wskutek niepewnej sytuacji gospodarczej. Zaapelował o konieczność zachowania stabilności dla reguł prowadzenia działalności gospodarczej i powiedział, że w świetle pryzmatu procedury nadmiernego deficytu, należałoby dokonać przeglądu struktury wydatków. Zwrócił uwagę na potrzebę respektowania konstytucyjnych progów dotyczących zadłużenia.

Katarzyna Zimmer-Drabczyk, NSZZ „Solidarność”, wskazała na ekstraordynaryjną sytuację związaną z procedurą nadmiernego deficytu, która odcisnie piętno na kształcie dochodów i wydatków budżetowych. Zapytała przedstawicieli strony rządowej o okres czasu, w którym Polska będzie dotknięta procedurą nadmiernego deficytu. Zwróciła uwagę na negatywne skutki związane z podjęciem niektórych decyzji lub niepodejmowaniem decyzji wobec progów podatkowych, świadczenia 800+;

brakiem podniesienia wysokości zasiłku pogrzebowego lub brakiem podniesienia kwoty wolnej od podatku. Pozytywnie ustosunkowała się do poziomu transparentności projektu ustawy budżetowej na rok 2025 i wyraziła obawę o jego zachowanie w projektach na przyszłe lata. Wyraziła zaniepokojenie skutkami, które może wywołać projekt o Radzie Fiskalnej.

Bartłomiej Mickiewicz, NSZZ „Solidarność”, zwrócił uwagę na podtrzymywanie realnej siły nabywczej wynagrodzeń, a nie faktyczne zwiększanie ich wysokości. Wskazał na trudną sytuację pracowników sfery budżetowej i powiedział, że spory odsetek pracowników sektora publicznego osiąga minimalne wynagrodzenie za pracę. Przypomniął pomysł połączenia wynagrodzeń pracowników administracyjnych ze średnim uposażeniem funkcjonariuszy w MSWiA. Wskazał na kwestię migracji pracowników sektora publicznego do sektora prywatnego i powiedział o dysproporcjach w płacach pracowników. Zwrócił uwagę na szczególnie trudną sytuację pracowników pomocy społecznej i powiedział o sytuacji służb podległych MSWiA. Postulował o wprowadzenie rozwiązań systemowych dotyczących wynagrodzeń pracowników państwowej sfery budżetowej oraz o wzrost wynagrodzeń w 2025 r. w wymiarze 15%.

Łukasz Kozłowski, FPP, pozytywnie ustosunkował się do poziomu transparentności projektu budżetu państwa oraz do planistycznego charakteru dokumentu. Nakreślił potrzebę włączenia do ustawy budżetowej planów finansowych znajdujących się poza budżetem państwa. Powiedział o potrzebie doprecyzowania informacji o wydatkach i dochodach, w oparciu o definicje Unii Europejskiej. Odnosząc się do wskaźników zawartych w projekcie, wyraził wątpliwość wobec osiągnięcia założonych dochodów państwa w 2025 roku. Podniósł zagadnienie procedury nadmiernego deficytu i wyraził oczekiwanie na przedstawienie średniookresowego planu strukturalno-budżetowego

Witold Michalek, BCC, w kontekście strony wydatkowej budżetu, zwrócił uwagę na wszechłą wobec Polski procedurę nadmiernego deficytu. Nakreślił potrzebę przeprowadzenia ponownej analizy w celu zredukowania zakładanego deficytu. Krytycznie ustosunkował się do programów socjalnych, które nie zawierają komponentu prognozy dochodowej.

Jan Klimek, ZRP, pozytywnie ustosunkował się do wzrostu inwestycji i rozrostu gospodarczego, przy czym wskazał na dotkliwe skutki procedury nadmiernego deficytu. Zaznaczył, że ustawa budżetowa na 2025 rok niesie za sobą dużo obciążeń dla rzemiosła np. w postaci wzrostu podatków, składek i kosztów produkcji. Podkreślił specyficzne usytuowanie rzemiosła i wskazał na potrzebę wspierania rzemiosła na wielu płaszczyznach, zwłaszcza w sektorach innowacyjności i edukacji.

Andrzej Domański, Minister Finansów, krytycznie ustosunkował się do planistycznej roli budżetu państwa w minionych latach i wskazał na działania mające na celu odbudowanie budżetu jako centralnego planistycznego dokumentu państwa. Zwrócił uwagę na niemożność realizacji niektórych postulatów strony związkowej przez wzgląd na procedurę nadmiernego deficytu. Podkreślił wyższy realny wzrost wynagrodzeń w stosunku do ubiegłych lat i zadeklarował dalsze podejmowanie działań

mających na celu poprawę transparentności budżetu państwa. Nie zgodził się z zarzutami niedoszacowania wartości makroekonomicznych podpierając się międzynarodowymi prognozami oraz prognozami Narodowego Banku Polskiego. Powiedział o podejmowaniu starań w celu zwiększania dochodów budżetu państwa w przyszłych latach poprzez między innymi wzrost inwestycji.

Hanna Majczyk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, powiedziała, że budżet MSWiA został zwiększony. Zaznaczyła, że środki przeznaczane na policję zostały podwyższone o kwotę 1 mld zł. Powiedziała również o wsparciu dla funkcjonariuszy służących na granicy. Odnosząc się do kwestii kadrowych, wskazała na podejmowanie działań zachęcających do pracy w policji. Powiedziała również o zwiększeniu środków na Agencję Wywiadu i Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Ad 3

Piotr Malepszak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, wyraził krytyczne stanowisko wobec dotychczasowego zarządzania spółką PKP Cargo S.A. na przestrzeni ostatnich 10 lat. Ujął tę kwestię jako główną przyczynę spadku kondycji spółki oraz wartości jej akcji. Powiedział o spadku udziału spółki z poziomu 57% na rynku do 28%. Zwrócił uwagę na najwyższy poziom liberalizacji rynku przewozowego w Polsce na tle Europy. Oznajmił, że czterech aktorów na rynku posiada łączny udział 50%, a łącznie na rynku znajduje się ponad 40 podmiotów. Powiedział, że na skutek wysokiego poziomu konkurencji, PKP Cargo S.A. nie może funkcjonować w obecnym kształcie, ponieważ spółka osiąga istotnie niższe wartości wskaźników na pozostałych podmiotów rynkowych. Zaznaczył silną potrzebę restrukturyzacji PKP Cargo S.A. i podniósł zagrożenie spadku przewożonych ton towarów w ciągu roku przez spółkę. Oznajmił, że Skarb Państwa posiada 33% udziałów w PKP Cargo S.A.

Marcin Wojewódka, Prezes PKP Cargo SA, doprecyzował, że udział 33% akcji należy do spółki PKP S.A., a pozostałe akcje należą do inwestorów prywatnych. Powiedział, że PKP Cargo zatrudnia obecnie 14 tys. pracowników, a wliczając spółki zależne, jest to ponad 20 tys. pracowników. Powiedział, że podejmowane działania na przestrzeni ostatnich miesięcy skupiają się wokół ratowania spółki. Wskazał na niemożność wypłaty odpraw emerytalnych oraz ekwiwalentów za urlop, za miesiąc sierpień br. Zaznaczył pozytywny aspekt wszczęcia postępowania sanacyjnego, dzięki któremu spółka zachowała wypłacalność i podkreślił działania mające na celu ochronę 10000 miejsc pracy. Wskazał, że na przestrzeni ostatnich 8 lat, spółka straciła 90% swojej wartości i zarzucił niekompetencję oraz niegospodarność poprzedniemu zarządowi spółki. Jako dwie najgorsze decyzje ujął, decyzję węglową oraz leasing zwrotny. Powiedział o braku posiadania lokomotyw i niskim poziomie aktywów. Wskazał także na nadmiar pracowników w stosunku do możliwości spółki. Powiedział o złożeniu wniosków do prokuratury na poprzedni Zarząd spółki i byłego Ministra Aktywów Państwowych. Wskazał, że jedynym rozwiązaniem w celu ratowania PKP Cargo S.A. było istotne obciążenie stałych

kosztów przy jednoczesnym pozyskaniu pracy przewozowej, restrukturyzowaniu spółki i podejmowaniu prób ustabilizowania kondycji PKP Cargo S.A. Powiedział, że dzięki postępowaniu sanacyjnemu, spółka jest chroniona przed wierzycielami, zaznaczając jednocześnie negatywną sytuację finansową spółki. Powiedział o zwolnieniu grupowych w wymiarze około 4,1 tys. pracowników, tak by od 1 listopada 2024 r. spółka zatrudniała 10 tys. pracowników. Podkreślił, że pracownicy otrzymają wszystkie należne im świadczenia wynikające z prawa zakładowego i ogólnego. Powiedział o przechodzeniu na emeryturę części pracowników i o wypłacaniu im odpraw emerytalnych. Wskazał na istotną rolę pozyskiwania środków oraz zwrócił uwagę na pomoc w szukaniu zatrudnienia dla zwalnianych pracowników w postaci listów intencyjnych, które zakładają szybką ścieżkę rekrutacji w 13 dużych podmiotach. Powiedział również o wycofywaniu się spółki z niektórych nieruchomości oraz o ograniczaniu najmu powierzchni w celu redukcji kosztów. Nakreślił plany związane ze zmianami organizacyjnymi w spółce oraz poinformował o zdobyciu niemal wszystkich dużych kontraktów węglowych. Wskazał na zmiany rynkowe i komponent konieczności konkurowania ceną. Prognozował, że w obecnym i przyszłym roku spółka PKP Cargo S.A. nie będzie dochodowa. Wyraził nadzieję na powrót do rozmów z MAP dotyczących zrekompensowania spółce skutków wydarzeń z 2023 i 2022 roku.

Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan, wskazał na bogate doświadczenie Pana Wojewódki w zakresie prawa pracy i pozytywnie ustosunkował się do działań Zarządu, dotyczących pozyskania nowych zleceń. Zapytał, czy spółka mogłaby pozyskać kolejne, nowe zlecenia mające na celu minimalizację skali restrukturyzacji. Pozytywnie ustosunkował się do pomocy zwalnianym pracownikom w znalezieniu nowej pracy. Zapytał o możliwość zwołania Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. kolejnictwa.

Piotr Ostrowski, OPZZ, wyraził ubolewanie i niezadowolenie z powodu nieobecności pana Dariusza Klimczaka, Ministra Infrastruktury, który, jak przypomniał, jest członkiem Rady Dialogu Społecznego.

Leszek Miętek; OPZZ, wyraził opinię, iż Prezydium oraz Rada Dialogu Społecznego nie wykazują należytego zainteresowania pracami Zespołu Problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych. Następnie negatywnie odniósł się do wyznaczenia mu trzech minut na wypowiedź, zaznaczając, iż nie znajduje zapisów ani w ustawie, ani w regulaminie RDS, wskazujących na taką praktykę. Negatywnie odniósł się do braku dialogu w sprawie PKP Cargo w ramach Rady Dialogu Społecznego oraz zwrócił uwagę, że eskalacja problemu może skutkować przeniesieniem się protestów do przestrzeni publicznej. Zwrócił uwagę, że w sprawie sytuacji w PKP Cargo, z wyjątkiem związków zawodowych, nie było należytego zainteresowania sprawą, ani po stronie pracodawców, ani po stronie parlamentarzystów. Zwrócił uwagę na brak kontroli sejmowych w spółce oraz na to, że nie było wniosków do prokuratury w sprawie działania na szkodę spółki, ani interwencji właścicielskich, pomimo licznych pism wysyłanych przez stronę związkową w przedmiotowej sprawie. Zaznaczył, że

sprawa spółki PKP Cargo dotyczy systemowej kwestii, tj. polityki transportowej państwa. Powiedział, że na drogach obecnie znajduje się 2 mld ton ładunku, ale nie na torach, gdyż udział transportowy polskich kolei znacznie spada. Powiedział, że jeśli Rząd nie podejmie działań w kwestii zrównoważenia konkurencyjności międzygałęziowej w transporcie, to w styczniu dojdzie do zwolnień kolejnych 4 tysięcy pracowników z PKP Cargo z tym, że wtedy dojdą również zwolnienia pracowników innych spółek kolejowych przewożących towary. Powiedział, że uczestniczył w parlamencie na posiedzeniu połączonych komisji infrastruktury i gospodarki, gdzie transport kolejowy był marginalizowany. Nawiązał do założeń zielonego ładu i obniżenia emisji dwutlenku węgla, co znacznie wpisuje się w transport kolejowy. Negatywnie odniósł się do braku opłat tranzytowych na polskich drogach, co negatywnie wpływa na transport kolejowy. Powiedział, że skutkuje to tym, że koleje nie mają co przewozić. Negatywnie odniósł się do systematycznego zmniejszania udziału kolei w transporcie. Powiedział, że przewożenie koleją jest nieopłacalne, w związku z wymogiem opłat olbrzymich stawek dostępu do infrastruktury kolejowej.

Szymon Witkowski, Pracodawcy RP, zadał pytanie, czy przy zmianie miejsca pracy pracownicy spółki PKP Cargo będą mieli możliwość podjęcia pracy w nowej spółce w sposób płynny i czy to obejmuje listy intencyjne. Spytał, czy są szanse poprawy sytuacji spółki w roku 2026. Powiedział, że spółka PKP Cargo musi być ratowana, gdyż odgrywa istotną rolę w polskiej gospodarce.

Jan Przywoźny, FZZ, podkreślił wagę sprawy spółki PKP Cargo i nawiązał do posiedzenia WRDS w województwie świętokrzyskim, w którym brał udział i na którym WRDS przyjął stanowisko i uchwałę w przedmiotowej sprawie. Negatywnie odniósł się do braku polityki transportowej państwa i podkreślił, że taka polityka powinna zostać wypracowana w ramach Rady Dialogu Społecznego. Wyraził opinię, że Rząd powinien doprowadzić do przerzucenia 1% transportu samochodowego na transport kolejowy, co pozwoliłoby uzdrowić sytuację w PKP Cargo. Powiedział, że jeśli nie dojdzie do tego, to kolejne zwolnienia będą miały miejsce od nowego roku, w tym w spółkach zależnych od PKP Cargo. Podkreślił, że w związku z tym, że mamy do czynienia ze spółką giełdową, to wszyscy zostali wprowadzeni w błąd, gdyż wcześniejsze raporty giełdowe nie wskazywały na obecny, wielki poziom zadłużenia. Negatywnie odniósł się do niszczenia dróg przez ciężki transport, zamiast korzystać z transportu kolejowego oraz wskazał, że może nastąpić moment, kiedy z tej sytuacji Polska zostanie rozliczona przez Unię Europejską. Następnie powiedział, że Polska stoi w obliczu zagrożenia wojennego i potrzeby obronności państwa. Zadał pytanie, kto wykona dla celów obronności Państwa przewozy wojskowe, sprzętu i innych materiałów, niezbędnych do realizacji zadań obronnych. Wyraził nadzieję na pilne zwołanie Trójstronnego Zespołu, na którym będzie możliwość porozmawiania o planach na przyszłość.

Henryk Grymel, Przewodniczący Krajowej Sekcji Kolejarzy, NSZZ „Solidarność”, negatywnie odniósł się do zwolnień przedstawicieli związkowych w spółce PKP Cargo uznając, że doprowadziło to do tego, że prowadzenie dialogu w spółce będzie niemożliwe. Przekazał, że sam otrzymał zwolnienie,

z dniem 31 października br., pomimo 45-letniego stażu pracy i okresu ochronnego. Opisał jak powinien wyglądać plan restrukturyzacyjny spółki, tj. najpierw nakreślenie docelowej wizji spółki, następnie nałożenie na to poziomu zatrudnienia, potrzebnego do realizacji założonych celów i dalsze prowadzenie restrukturyzacji. Określił, że zarząd spółki podjął odgórną decyzję o likwidacji 30% miejsc pracy, przekładające się na 4 142 osoby. Zapowiedział, że związki zawodowe będą się odwoływać do wszelkich instytucji, mogących zająć głos w sprawie. Negatywnie odniósł się do, jak podkreślił, łamania prawa w spółce PKP Cargo. Przestrzegął przed konsekwencjami w postaci wielkiego sprzeciwu społecznego, w związku ze złą sytuacją w spółce.

Piotr Duda, NSZZ „Solidarność”, zadał pytanie, czy w PKP Cargo faktycznie występuje dialog społeczny, jaki ma miejsce w innych firmach. Powiedział, że zawsze najprościej jest dokonać zwolnień pracowników, podczas kiedy odtworzenie miejsc pracy bywa często niemożliwe. Następnie powiedział, że sanacja pozwala na stosowanie wobec pracowników chronionych zwolnień i zmian warunków pracy i płacy, ale nie wypowiedzenia umów o pracę. Zaapelował do obecnego na posiedzeniu Głównego Inspektora Pracy o zainteresowanie się sytuacją pracowników chronionych. Zaapelował o odpowiedzialne podchodzenie do dialogu społecznego w przedmiotowych kwestiach. Zwrócił się do Prezesa PKP Cargo wskazując, że powinien on podjąć działania restrukturyzacyjne wspólnie z partnerami społecznymi, jakimi w zakładzie pracy są związki zawodowe. Zaapelował o partnerskie podejście do organizacji związkowych, a nie usuwanie działaczy związkowych.

Grażyna Majcher-Magdziak, BCC, powiedziała, że spółka PKP Cargo w przeszłości była wizytówką polskiej gospodarki i oferowała najtańszy transport towarów masowych; poza tym miała rozwojowe plany i odnotowywała sukces giełdowy. Zaznaczyła, że naprawa tej firmy wymaga naprawy w trzech obszarach tj. rynkowym, kadrowym i finansowym, z czego problem kadrowy określiła jako najbardziej bolesny, jednak w jakimś stopniu konieczny w obliczu przeprowadzania każdej restrukturyzacji. Zadała pytanie Prezesowi PKP Cargo, jak wiele maszynistów, określając ich jako kluczowy zasób personalny, , który będzie decydować o dalszym rozwoju spółki, zostało w PKP Cargo oraz jak wiele pracowników, którzy zostali oddelegowani do innych spółek, będzie w stanie powrócić do PKP Cargo. Zaznaczyła, że to jest kluczowy element dotyczący kadrowego potencjału w PKP Cargo. Nawiązała do restrukturyzacji finansowej. Powiedziała, że duża część majątku ruchomego i mobilnego udało się sprzedać, a następnie poprzez dzierżawę dalej korzystać. Wyraziła przekonanie, że kupującymi te aktywa były spółki państwowe. W związku z powyższym zadała pytanie czy wspomniane podmioty mogłyby wnieść wykupione aktywa do PKP Cargo, aby w ten sposób zwiększyły wartość kapitału PKP Cargo, a jednocześnie, aby z tego tytułu nie było opłat dzierżawnych. Zadała pytanie czy PKP Cargo jest w stanie skorzystać z pomocowych środków na restrukturyzację i ratowanie przedsiębiorstw, z których korzystają zarówno firmy państwowe jak i firmy prywatne, podając przykład ARP.

Piotr Malepszak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, przychylił się do wypowiedzi pana Leszka Miętka, OPZZ i przedstawił dane, że udział kolei w całości przewozów w Polsce wynosi około 10 %, gdzie w porównaniu do zachodnich sąsiadów, ten poziom osiąga około 20%, a Szwajcaria i Austria mają udział kolei powyżej 40 %. Następnie zadał pytanie czy i w jaki sposób zwiększać udział kolei w rynku przewozów, biorąc pod uwagę fakt, że w Polsce mamy bardzo silnych przewoźników drogowych, którzy stanowią 35% europejskiego rynku przewozów. Powiedział, że 1% dróg jest płatne dla towarowego transportu drogowego, w porównaniu do 100% długości linii kolejowych, płatnych dla transportu kolejowego towarowego i pasażerskiego. Powiedział o planach objęcia opłatami dróg ekspresowych i autostrad z poziomu około 3 tys. km do 8 tys. km. w perspektywie następnych około 10 lat. Powiedział, że na tle innych krajów zachodnich nie jest to dobry wynik, w których wszystkie autostrady i drogi krajowe zostały objęte opłatami dla pojazdów powyżej 3,5 tony. Nawiązał do kwestii środowiskowych, w tym ETS2, które mają na celu poprawę transportu kolejowego. Podkreślił efektywność spółek kolejowych i efektywność zarządów w poprawie ich sytuacji oraz zasugerował by nie przerzucać całej odpowiedzialności na stronę rządową.

Marcin Wojewódka, Prezes PKP Cargo, nawiązując do pytania z Konfederacji Lewiatan, tj. czy przewidują nowe umowy zmniejszające skalę restrukturyzacji, czyli umowy dotyczące przewozu węgla i innych materiałów, powiedział, że nie, ponieważ specyfika dużych kontraktów na przewozy na setki tysięcy ton są na dłuższą perspektywę czasową i nie zawiera się ich z dnia na dzień. Powiedział, że koszty muszą być cięte aktualnie. Nawiązał do prowadzenia dialogu społecznego w spółce i powiedział, że zastał sporo pism związkowych, które pozostały bez rozpatrzenia. Jednak przytoczył przykład sprzed dwóch tygodni, kiedy zarząd otrzymał wniosek pracowników spółki o odwołanie członka zarządu z ramienia pracowników, podpisany przez 3 108 osób i w ciągu 3 dni zwołano radę nadzorczą, która podjęła decyzję w tym zakresie. Nawiązał do pytania Pracodawców RP w kwestii możliwości zachowania płynności zatrudnienia. Powiedział o rozmowach z innymi przewoźnikami kolejowymi oraz zaznaczył, że procesy rekrutacyjne są prowadzone aktualnie we wrześniu i październiku bieżącego roku. Odnośnie pytania o uzyskanie rekompensaty za decyzję węglową, odwołał się do spółki giełdowej i raportu bieżącego. Powiedział, że zarząd analizuje i przygotowuje strategię działania w stosunku do MAPu, jednak nie może przekazać informacji w tym zakresie, ze względu na wpływ tej informacji na cenę akcji. Nawiązując do pytania FZZ i polityki transportu państwa. Powiedział, że równocześnie prowadzone są proces sanacyjny i proces zwolnień grupowych w spółce PKP Cargo Tabor, w którym planowane jest zwolnienie grupowe 752 pracowników. Powiedział, że PKP Cargo ma 27% udziału rynkowego w Polsce. Zaznaczył, że na rynku jest kilkanaście dużych spółek, w tym niemieckie, czeskie litewskie. Zaznaczył, że dużym konkurentem są państwowe spółki kolejowe Orlenu, Azotu, Lotosu. Nawiązał do przewozów o znaczeniu obronnościowym i powiedział, że MON sam decyduje, kto będzie woził sprzęt o takim zastosowaniu. Zaznaczył, że PKP Cargo nie jest jedynym przewoźnikiem, który jest w stanie przeprowadzać takie przewozy. Powiedział, że dążą do uzyskania przewozów natowskich

i do tych związanych z odbudową Ukrainy. Nawiązał do wypowiedzi pana Piotra Dudy, NSZZ „Solidarność”, w kontekście dialogu społecznego. Powiedział, że od 26 kwietnia br., kiedy rozpoczął pracę w Spółce PKP Cargo, odbyło się kilkanaście spotkań na poziomie ponadzakładowym i przypomniał, że w Spółce PKP Cargo jest 8 wewnętrznych pracodawców. Powiedział, że odbywają się również spotkania w innych gremiach, m.in. było się spotkanie u Prezydenta RP, pod koniec lipca br., czy w resortach, a także spotkania bilateralne. Powiedział również o spotkaniach z kilkoma organizacjami, w tym FZZ, a także ze związkiem maszynistów. Nawiązał do artykułu 300 prawa restrukturyzacyjnego, który nakazuje stosowanie odpowiednio przepisów o upadłości i znosi wszelką ochronę trwałości stosunku pracy. Nawiązał do wypowiedzi przedstawicielki BCC i powiedział, że prowadzone są rozmowy z różnymi instytucjami pomocowymi. Nawiązał do sytuacji kadrowej i powiedział, że Spółka jest planowana na 10 tys. miejsc pracy przy założeniu, że uda się uzyskać odpowiednią pracę przewozową i przy posiadaniu pewnych dodatkowych zasobów rezerwowych. Powiedział, że obecnie jest za dużo maszynistów oraz że w spółce jest ponad 3 200 maszynistów, wśród których jest 332 maszynistów, którym dano wypowiedzenia zmieniające od etatu do połowy etatu, po to, aby w razie potrzeby, jeśli te osoby będą chciały kontynuować pracę, to będą dopraszani, by dopracowywali do pełnego etatu. Powiedział, że jeśli uda się uzyskać nowe kontrakty, to PKP Cargo, jako dobry pracodawca, będzie chciał przywracać te osoby na pełen etat. Powiedział, że celem PKP Cargo jest utrzymanie 10 tys. miejsc pracy, po to, aby powrócić do dobrych czasów dla Spółki i wyraził nadzieję, że uda się to osiągnąć w ciągu dwóch najbliższych lat.

Agnieszka Dziemianowicz Bąk; Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego; Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, podziękowała za dotychczasową dyskusję na temat sytuacji w spółce w PKP Cargo i podkreśliła rolę dialogu społecznego w tym zakresie. Wspomniała również, że jest to już trzecia dyskusja przeprowadzona w tej kwestii. Wyraziła nadzieję, że dialog będzie kontynuowany m.in. w ramach Trójstronnego Zespołu ds. kolejnictwa. Powiedziała, że wg jej informacji, Zespół ma się spotkać w niedługim czasie. Nawiązała do ograniczeń czasowych, jeśli chodzi o wypowiedzi na posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego i zaznaczyła, że nie są to ograniczenia restrykcyjne i podkreśliła, że stara się by każdy miał możliwość zabrania głosu. Dodała również, że te ograniczenia dotyczą porządku, do którego zobowiązuje ją pełnienie funkcji Przewodniczącej Rady Dialogu Społecznego, w celu prowadzenia prac Rady Dialogu Społecznego. Poprosiła o szanowanie wzajemnego czasu i w związku z tym o wypowiedzi w kolejnym punkcie, trwające po 2 minuty i nie przekraczanie tego czasu.

Ad 4

Leszek Miętek; OPZZ, negatywnie odniósł się do ograniczeń czasowych w dyskusji w sprawie PKP Cargo. Następnie zwrócił się do Ministerstwa Finansów, w nawiązaniu do perspektywy finansowej,

dotyczącej ponoszenia opłat za dostęp do infrastruktury w transporcie drogowym i powiedział, że jest druga strona równoważenia rynku przewozowego. Zaznaczył, że skoro jest wysiłkiem skarbu Państwa, czyli wysiłkiem podatników budowanie dróg, z których korzysta się za darmo, to powinno równocześnie nastąpić przejście przez Skarb Państwa większego udziału w utrzymaniu infrastruktury kolejowej, a tym samym zmniejszenie obciążenia dla przewoźników kolejowych, co pozytywnie wpłynie na zrównoważenie konkurencyjności. Powiedział, że liczył na odniesienie się pana Andrzeja Domańskiego, Ministra Finansów, do zapisów do budżetu państwa, które miały posłużyć na równoważnie konkurencyjności międzygałęziowej w transporcie.

Piotr Malepszak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, powiedział, że pan Andrzej Domański, Minister Finansów mówił o rekordowym budżecie, jeśli chodzi o nakłady na infrastrukturę kolejową, szczególnie w aspekcie środków na podtrzymanie infrastruktury kolejowej, które pozwolą na przeznaczenie na tory około 800 mln zł więcej niż w roku bieżącym. Powiedział, że 6,5 mld zł przeznaczone jest na drogi, a 10 mld zł jest z przeznaczeniem na kolej. Powiedział, że w poprzednich latach nie było tak dużej dysproporcji, na korzyść kolei.

Jarosław Lange, NSZZ „Solidarność”, negatywnie odniósł się do braku możliwości wypowiedzenia się w kwestii PKP Cargo.

Agnieszka Dziemianowicz Bąk; Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego; Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, powiedziała, że nie zauważyła wcześniejszego zgłoszenia przedmówcy i poprosiła o zabranie głosu. Powiedziała, że tematy społeczne i pracownicze oraz sytuacja w PKP Cargo są jej bliskie, dlatego zobowiązała się do tego, aby po raz trzeci prowadzić dyskusję w sprawie sytuacji spółki PKP Cargo. Powiedziała, że w razie potrzeby, po spotkaniu właściwego Zespołu, będzie możliwy powrót do przedmiotowej dyskusji.

Jarosław Lange, NSZZ „Solidarność”, przytoczył wypowiedzi Prezesa spółki PKP Cargo, iż od paru lat związki zawodowe apelują w sprawie sytuacji ekonomicznej spółki oraz w sprawie instrumentów naprawy sytuacji finansowej. Negatywnie odniósł się do zwolnienia wszystkich szefów związków zawodowych, co spowoduje, że stronie związkowej zostanie odebrany głos. Powiedział, że takie działania skutkują olbrzymim niezadowoleniem społecznym, co może spowodować protesty społeczne. Powiedział, że naprawę PKP Cargo należałoby przeprowadzać wspólnymi siłami, razem ze stroną związkową.

Dorota Gardias, FZZ, podziękowała Przewodniczącej za możliwość przeprowadzenia dyskusji w sprawie sytuacji PKP Cargo. Dodała, że część głosów w dyskusji powinno wybrzmieć na Trójstronnym Zespole.

Leszek Miętek; OPZZ, odniósł się do wypowiedzi pani Doroty Gardias i powiedział, że część głosów w dyskusji powinno zaistnieć na Trójstronnym Zespole branżowym, jednak temat dotyczący polityki

transportowej państwa powinien być omawiany w ramach Rady Dialogu Społecznego. Następnie zaapelował do strony pracodawców, jako Przewodniczący Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, o zapewnienie kworum. Dodał, że od początku roku, od kiedy prowadzi posiedzenia tego zespołu nie udało się uzyskać kworum. Przypomniał, że na posiedzenia przyjeżdżają osoby z całej Polski, a zerwanie kworum skutkuje nieefektywnością prac Zespołu.

Agnieszka Dziemianowicz Bąk; Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego; Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przychyliła się do apelu, aby do dialogu społecznego podchodzić również z należytą starannością, także na poziomie zespołów. Następnie powiedziała, że kolejne posiedzenie Rady Dialogu Społecznego odbędzie się 21 października br. Wobec wyczerpania tematów będących przedmiotem obrad, zakończyła posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego.

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

/-/

Przewodnicząca RDS

Sporządził Wiktor Szatkowski

/-/

Biuro Rady Dialogu Społecznego